

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БІЗНЕС-МОДЕЛІ ЯК ЕЛЕМЕНТА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

*Деділова Т.В., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Осіпова С.К., ст. викладач
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»*

Цифрова трансформація та інформатизація сучасного бізнесу зумовлює об'єктивну необхідність оптимізації бізнес-процесів підприємства відповідно до принципів клієнтоорієнтованості. За цих умов побудова внутрішнього середовища і середовища безпосередньої взаємодії підприємства відбувається, спираючись на відповідність результатів діяльності бізнес-процесів бізнес-цілям, а координація бізнес-зусиль провадиться в контексті взаємодії усіх учасників такої системи.

При цьому формування та забезпечення цілісності бізнес-моделі підприємства супроводжується управлінськими діями щодо вдосконалення і оптимізації бізнес-процесів в трансформаційних умовах, зокрема, такими їх напрямками, як реінжиніринг бізнес-процесів, інновації бізнес-процесів, управління бізнес-процесами. Саме таке вдосконалення в умовах невизначеності та ризикованості бізнес-середовища здатне стати інструментом підвищення конкурентоспроможності підприємства і зміцнення його ринкових позицій. Тобто в основі цілісності бізнес-середовища підприємства лежить інтеграція його бізнес-процесів.

Під час фінансово-господарської діяльності проявляється така властивість бізнес-процесів підприємства, як неоднорідність, що зумовлюється реалізацією окремих функцій суб'єктів в межах функціонування організаційно-економічного механізму. Зазначений механізм властивий тому чи іншому підприємству в залежності орієнтування бізнес-процесів на взаємодію з елементами внутрішнього і зовнішнього середовища, а також способи виконання робіт.

Організація та аналіз бізнес-процесів підприємства здійснюється на основі бізнес-моделей, що об'єднують всі види діяльності та ресурси підприємства, бізнес-правила та інші особливості процесів.

В роботі [1] зазначається, що в загальному випадку існує три рівня вдосконалення бізнес-процесів підприємства:

– поліпшення – вдосконалення локальних бізнес-процесів, мета не вказана в грошовому/часовому вимірі, ризики мінімальні, зміни впливають на операційний рівень;

– оптимізація – більш глибокі реорганізаційні зміни (на рівні організаційної культури), які відбуваються знизу вгору, несуть значні ризики і потребують інвестицій, оскільки оптимізація бізнес-процесів вимагає цільових витрат;

– реінжиніринг – це революційні зміни (на рівні організаційної структури), які створюють нові бізнес-процеси, і за яких фактично відбувається перезавантаження на всіх рівнях.

Таким чином, бізнес-модель – це формалізований опис бізнес-процесів підприємства, який включає в себе організаційну, методологічну та інформаційну складові. Спрямованість таких складових є наступною:

– аналіз стратегічного бізнес-середовища підприємства, діагностика його сил, слабкостей, можливостей і загроз

– формування цілей підприємства, їх узгодження з цілями стратегічних бізнес-одиниць;

– формування та реалізація корпоративної (загальної) стратегії підприємства;

– побудова ефективних організаційних структур відповідно до стратегічних бізнес-цілей, раціональний розподіл обов'язків, координація та синхронізація останніх в їх межах;

– раціональна організація та реалізація основних бізнес-процесів за належних умов праці та систем мотивації;

– затвердження набору бізнес-правил і бізнес-процедур в системі бюджетування, моніторингу і контролю бізнес-процесів;

– налагодження ефективних комунікацій зі стейкхолдерами в межах існуючих бізнес-процесів.

Література:

1. Prokopenko O., Dikiy A., Butenko N., Naumenko M., Dedilova T., Miroshnyk R. Business process optimization based on logistics concepts and technologies. *International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology (IJARET)*. 2020. Volume 11. Issue 6. P. 184–196. URL: <http://www.iaeme.com/IJARET/issues.asp?JType=IJARET&VType=11&IType=6> (дата звернення: 15.09.2020).

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СЕКТОРУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ ТА ЇХ РОЛЬ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

*Жабинець О.Й., к. е. н., доцент
ДУ “Інститут регіональних досліджень
ім. М.І. Долишнього НАН України”*

Сектор страхування, перестрахування та недержавного пенсійного забезпечення¹ (далі – сектор страхових послуг) відіграє важливу роль в економіці, забезпечуючи захист і безпеку держави та впливаючи на рівень її соціально-економічного розвитку. В Україні сектор страхових послуг

¹ За КВЕД-2010: Розділ 65 «Страхування, перестрахування та недержавне пенсійне забезпечення, крім обов'язкового соціального страхування».